

APPLICATIUNEA CALCULULUI LA RESOLUTIUNEA PROBLEMILORU DE ARITHMETICĂ.

152. Se înțelege prin vorba *problemă* ori-que chestiune în care este a se determina ore-quarii numerî necunoscutî, prin a-jiutorulŭ altorŭ numerî cunoscutî, quarii aŭ cu aquei necunoscutî nisce relatiuni arettate prin *enunțiatulŭ* problemulŭ.

Questiunile que am tractatŭ în operatiunile precedente, cu aplicatiuni alle principiilorŭ calcululŭ, sunt iarăsi nisce problemî.

153. *A resolva unŭ problemŭ* de arithmetică, va să diccă a determina numerî necunoscutî, operândŭ assuġra numerilorŭ cunoscutî în chipulŭ arettatŭ prin enunțiatŭ; iar *solutiunea problemulŭ* nu este altŭ-queva de quătŭ rezultatulŭ finale allŭ calcululŭ.

154. În problemî que am avutŭ pînă aici a resolva, solutiunea era lesne a se obtine, pentru quă aquea solutiune era dată printr'o singură operatiune; dar într'o multime de altî problemî, solutiunea depinde de mai multe operatiuni, aqueea que face solutiunea mai difficile. În altî problemî ânquă enunțiatulŭ nu permite a recunoșce pe locŭ felulŭ de operatiune que trebuie a effectua, si prin urmare trebuie a studia cu attentione aquestŭ enunțiatŭ mai înainte d'a începe ori-que calculŭ.

155. Spre a obicinui pe elevi la aquestŭ examenŭ indispensabile, vom resolva unŭ numerŭ destulŭ de mare de problemî de o difficultate progressive, îngrijindŭ a pune în enunțiate numai numerî micî; quăci difficultatea nu mai consiste acum în operatiune chiar, ci numai în allegerea operatiunei la care trebuie a allerga spre a resolva problemulŭ.

Problemulŭ I. S'a luatŭ dintr'o pungă 40 l. si mai rimân ânquă într'ensa 35 l.: quătŭ era mai înainte în aquea pungă?

Solutiune: În vederatŭ $35 \text{ l.} + 40 \text{ l.} = 75 \text{ l.}$, quăci ar fi destulŭ a remitte în pungă aqueea que s'a luatŭ dintr'ensa, spre a face la locŭ summa primitivă.

Problemulŭ II. O persónă întelnind 20 de seraci, dă quâte 10 bani fie-quăruŭ; aquea persónă avea 7 l. în pungă: quătŭ îi mai remâne ânquă?

Solutiune: Aquestă persónă a datŭ dar $10 \text{ b.} \times 20 = 200 \text{ b.} - 2 \text{ l.}$ săracilorŭ: îi mai remâne dar în pungă $7 \text{ l.} - 2 \text{ l.} = 5 \text{ l.}$